

Сергій Гайдай
здобувач МАУП

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ ФЕНОМЕН ПРОКУРОРА ЯК СУБ'ЄКТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА

Удосконалено підхід щодо встановлення сутності суб'єкта інформаційного права та доведено, що він виступає юридизованим втіленням особи з наділеними інформаційними правами, обов'язками та інформаційною культурою. Обґрунтовано, що прокурор як суб'єкт інформаційного права не існує для інформаційного права та роботи з інформацією, а інформація та інформаційна діяльність реалізуються прокурором для досягнення ним цілей та функцій прокуратури в правовій державі та громадському суспільстві. Використано підхід «суб'єктивізації», який полягає у застосуванні методів правової феноменології та базується на відході від класичних змістовних ознак поняття, які пов'язані з його формальним трактуванням у нормативних актах, а особливо у внутрішніх. У якості джерел категорії «прокурор – суб'єкт інформаційного права» беруться до уваги правові норми-мети та норми-принципи, які абстрагуються від конкретного виду відносин і дають змогу з'ясувати більш загальне місце феномену в правовій системі загалом.

Ключові слова: прокурор, інформаційне право, інформаційна діяльність, інформаційні правовідносини, суб'єкт влади, інформаційна взаємодія, принципи інформаційного права.

Гайдай С.

Теоретико-правовий феномен прокурора как субъекта информационного права

Усовершенствован подход относительно определения сущности субъекта информационного права и доказано, что он выступает юридизованным воплощением лица с наделенными информационными правами, обязанностями и информационной культурой. Обосновано, что прокурор как субъект информационного права не существует для информационного права и работы с информацией, а информация и информационная деятельность реализуются прокурором для достижения им целей и функций прокуратуры в правовом государстве и гражданском обществе. Использован подход «субъективизации», который заключается в применении методов правовой феноменологии и базируется на отказе от классических содержательных признаков понятия связанных с его формальной трактовкой в нормативных актах, а особенно в внутриведомственных. В качестве правовых источников категории «прокурор – субъект информационного права» учитываются правовые нормы-цели и нормы-принципы, которые абстрагируются от конкретного вида отношений и позволяют выяснить более общее место феномена в правовой системе в целом.

Ключевые слова: прокурор, информационное право, информационная деятельность, информационно-правовые отношения, субъект власти, информационное взаимодействие, принципы информационного права.

Haydai S.

The prosecutor as philosophical and legal subject in informational law

In the article, the author improved the approach to the essence of the subject of information law as a legal embodiment of a person with information rights, duties and information culture. The author substantiated, that the prosecutor, as a subject of information law, doesn't exist for working with information, and but information activities, which is implemented by the prosecutor to law-governed state goals achieve the goals and functions of the prosecutor's office in a law-governed state and society goal. The author used the approach of «subjectivization», which mean, that the application of legal phenomenology methods is based on the departure of the classical sense of concepts, that are associated with its formal interpretation in the normative acts, and, especially, in the internal sense. As sources of the category «prosecutor - the subject of information law», in article is taken into account legal norms-goals and norms-principles, which are abstracted from a particular type of relationship and make it possible to find out a more general place of the phenomenon in the legal system as a whole.

Keywords: public prosecutor, information law, information activities, information legal relations, subject of govern, information interaction, information law principles.

Постановка проблеми. Якщо звернути увагу на останнє десятиріччя, то можна помітити зміну інформаційних парадигм в усіх сферах життєдіяльності людини. Закономірний розвиток інформаційних технологій безповоротно позначився на житті кожного як на побутовому рівні, так і в трудовій діяльності, владних процесах тощо. Безумовно, такі інновації суттєво спростили життя, а тому пристосувавшись до змін, людство вже не зможе існувати та позбутися нових правил інформаційного світу. Але не тільки технології

та інформаційно-комунікаційні рішення змінили відношення особи до інформації. Інформаційна діяльність набуває нового філософського контексту, диктує інші світоглядні стандарти в парадигмі права, правовій думці, правових явищах. Змінюючи їх, змінюються правові принципи, правова ідеологія входить в нову епоху наукового пізнання. Постмодерністична правова думка поєднується із досягненнями інформаційних соціокультурних продуктів та неминуче тягне за собою необхідність переосмислення існуючих на сьогодні теорій держави та права.

Інформаційне право як галузь права з'явилося відносно нещодавно. Його виникнення закономірне появі того масиву правових відносин, обсяг інформації в яких досяг апогею. Учасники правового поля помітили домінування інформації у сфері економіки, політики, культури, що відповідно зумовило визнання інформації як об'єкту правового регулювання, а інформаційного права як сфери діяльності та галузі наукового пізнання. Реформи органів прокуратури у поєднанні з інформаційними тенденціями прогресу потребують пошуку нових правових парадигм існування прокурора як учасника інформаційних правовідносин. Удосконалення існуючих методів інформаційного права задля оптимізації функцій органів прокуратури як суб'єктів владних повноважень дасть змогу вирішити ряд проблем механізму забезпечення інформаційних прав та інтересів учасників правовідносин, у тому числі в процесі взаємодії з органами прокуратури, а також гарантувати інформаційну безпеку публічних обвинувачів.

Аналіз дослідження проблеми. Якщо правові засади суб'єктів владних повноважень як учасників інформаційно-правових відносин в тих чи інших ракурсах поодинокі досліджували В. С. Цимбалюк, Л. П. Коваленко, К. І. Беляков, О. П. Світличний, то у питаннях правової природи прокурора як суб'єкта інформаційного права констатується відсутність наукових праць.

Отже, **мета дослідження** полягає у з'ясуванні теоретико-правового феномену прокурора як суб'єкта інформаційного права.

Виклад матеріалу. Категорія «суб'єкт права» є феноменологічним продовженням філософської категорії «суб'єкт» як істоти, котра здатна до пізнання навколишнього світу, об'єктивної дійсності й до цілеспрямованої діяльності. Теорія пізнання не може абстрагуватися від тих суспільних і соціальних зав'язків, відносин, в яких перебуває суб'єкт пізнання [17]. У правовому середовищі суб'єкт не обов'язково уособлюється із фізіологічним людським існуванням. Для набуття цього статусу йому достатньо бути наділеним суб'єктивними правами та юридичним обов'язками [16].

У теорії права «суб'єкт права» найбільш частіше вживають в означенні «суб'єкт правовідносин», оскільки перший термін більш коректно використовувати у конкретних галузях права. З цього приводу О. Ф. Скакун вважає, що суб'єкти правовідносин – це суб'єкти права, тобто особи, що мають правосуб'єктність. Словосполучення «суб'єкт права» і «особа, що має правосуб'єктність» збігаються [14, с. 354], але не в усіх випадках їх можна назвати тотожними.

Продовжуючи логічну думку проведеного аналізу, стверджуємо, що суб'єкт інформаційного права є юридизованим втіленням особи та наділеним інформаційними правами, обов'язками та інформаційною культурою. Схожої думки дотримується Л. П. Коваленко, стверджуючи про те, що суб'єктами інформаційно-правових відносин виступають їх учасники, які володіють інформаційною правосуб'єктністю, тобто наділені інформаційною правоздатністю й інформаційною дієздатністю [3, с. 12].

З філософсько-правової точки зору, без феномену суб'єкта інформаційного права взагалі неможливо уявити собі існування інформаційних правовідносин і як наслідок самого інформаційного права. Б. А. Кормич приводить аналіз терміну «інформація» Марка Пора: «...інформацією є дані, що були організовані і передані». Із цього виникає закономірне запитання: ким організовані та передані? Б. А. Кормич дає відповідь, що процес передачі даних передбачає наявність щонайменше двох суб'єктів – того, що передає дані, й того, для кого ці дані передаються. Суб'єкт, що передає або документує дані, повинен розраховувати на те, що вони будуть кимось отримані. Так само і публічне оголошення даних передбачає наявність суб'єктів, які їх отримують [5, с. 9]. Отже, соціальна цінність інформаційного права набуває важливості лише тоді, коли є суб'єкти, які організовують передавання та отримання інформації.

Прокурор та його інституціоналізація як суб'єкта інформаційного права є недослідженим питанням у інформаційно-правовій науці загалом.

Проте необхідно відзначити наявність в правовій методології чималої кількості праць, у яких «суб'єктивізація» прокурора відзначається у: відносинах адміністративного права та процесу [10; 6; 15], відносинах цивільного права [9; 20], конституційного права [19] і відносинах кримінального права та процесу [7; 8].

«Суб'єктивізація» в авторському розумінні передбачає застосування такого методу дослідження (правова феноменологія), який базується на відході від класичних змістовних ознак поняття (дефініції, категорії), насамперед тих, які пов'язані з його формальним трактуванням у нормативних актах, а особливо у внутрівідомчих. В якості джерел поняття беруться до уваги правові норми-мети та норми-принципи, які абстрагуються від конкретного виду відносин і дають змогу з'ясувати більш загальне місце досліджуваної категорії в правовій системі держави або в праві (якщо це можливо) загалом. Для визначення правової категорії «прокурор» як суб'єкт права в цьому випадку необхідно відступити від приписів «прокурорського» права чи «нормотворчості Генеральної прокуратури України», а зосередити увагу на правовій місії, призначенні та конституційно-правовій функції публічного обвинувачення з урахуванням головних ознак посади прокурора, яка властива та утворилась у національній правовій системі з урахуванням історико-правового фактору. Лише таким чином можливо ідентифікувати прокурора як суб'єкта права, а не як працівника органів прокуратури.

Щодо цього слід відокремити особливе місце органів прокуратури як суб'єктів владних повноважень, які не віднесені до жодної з гілок влади. Незважаючи на те, що конституційні норми щодо статусу прокуратури України розміщені в розділі про правосуддя (що дає підстави віднести їх до судової гілки влади), їх діяльність справляє правовий вплив на все суспільство, виходячи за рамки судочинства. Зокрема, у Висновку № 3 (2008) Консультативної ради європейських прокурорів про «Роль прокуратури за межами сфери кримінального права» зазначається про те, що місія прокурорських служб за межами кримінального права зумовлена потребою суспільства у належному захисті прав людини та державних інтересів [2].

Проводячи паралелі Закону України «Про інформацію» № 2657-ХІІ від 02.10.1992 р. в частині принципів інформаційних відносин як основоположних засад функціонування інформаційного права та завдань прокуратури, можна зробити висновок про участь у тій чи іншій мірі прокурора у кожній засаді інформаційних правовідносин, зокрема:

1. Гарантованість права на інформацію – інформаційний принцип, який передбачає існування організаційно-правового механізму реалізації гарантій, що визначені в ст. 6 Закону України «Про інформацію». Реалізація прокурором своєї суб'єктивно-правової волі у забезпеченні інформаційних потреб та інтересів осіб у формі вільного одержання, обміну, користування, збереження, редагування даних, на наш погляд, проглядається у активний та пасивний спосіб. Активний передбачає сумлінне виконання своїх інформаційно-правових повноважень перед іншим учасниками правовідносин. Натомість пасивний спосіб уповноважує прокурора на здійсненні державного правоохоронного контролю (у процесуальній формі нагляду) за законністю обмеження інформаційних прав, зокрема, недотримання критеріїв обмеженості, визначених в ч. 3 ст. 34 Конституції України (інтереси національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [4]) та забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за порушення приписів інформаційного права.

2. Відкритість, доступність, достовірність і повнота інформації – принцип-стандарт інформаційного обігу, зокрема інформації, створювачами, розпорядниками якої є суб'єкти владних повноважень. Інформаційно-правовий принцип кореспондується із засадою відкритості, доступності, прозорості публічної інформації в органах прокуратури, тобто відображеної та задокументованої будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформації, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень [12].

3. Принцип правомірності одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації поширюється на прокурора насамперед при здійсненні своїх процесуальних повноважень щодо нагляду за додержанням законів та представництва інтересів громадян або держави в суді. Законність, легітимність процедур зібрання інформації як доказів, правильне їх процесуальне оформлення характеризують прокурора як суб'єкта роботи з інформацією особливого виду та характеру – доказовою.

4. Захист або охорона інформації – це суб'єктивне право, а в деяких випадках і обов'язок прокурора створювати систему інструментів, умов, режиму щодо роботи з інформацією, обіг якої охороняється законом або якщо її розголошення може зашкодити інтересам осіб чи державним інтересам.

Захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя в розрізі інформаційного права передбачає наявність правового механізму захисту обігу відомостей та даних про особу за її згодою.

В. С. Політанський вірно стверджує, що Кримінальний кодекс України у ст. 182 прямо передбачає кримінальну відповідальність за порушення недоторканності приватного життя, зокрема за збирання, зберігання, використання або поширення інформації про особу без її згоди [11, с. 57]. При цьому своєю процесуальною формою участі прокурор реалізує публічний інтерес держави у сфері забезпечення виконання присів кримінального закону, а також відновлення порушених інформаційних прав приватних осіб.

Наступною ознакою поняття прокурора як суб'єкта інформаційного права є діяльнісний аспект.

Правова природа діяльності прокурора, яка пов'язана із інформаційною роботою в контексті виконання своїх владних функцій, характеризується наявністю стійких міжгалузевих зв'язків, які власне і характеризують природу інформаційного права через діяльнісну компоненту його суб'єктів.

В. С. Цимбалюк також приходять до думки про те, що міжгалузевий зв'язок інформаційного права на рівні інституту суб'єктів права з іншими галузями права на законодавчому рівні описується за такою формулою: автори та споживачі інформації є традиційними суб'єктами відносин у сфері цивільного, адміністративного та кримінального права [18, с. 31]. Не існує суб'єктів інформаційного права у «чистій формі» або самих по собі. Тому ж такі прокурор є суб'єктом інформаційного права як і паралельно суб'єктом кримінального, адміністративного, цивільного, конституційного права та процесу. Така думка цілком має право на існування, виходячи із усвідомлення того, що діяльність прокурора не передбачає створення, поширення, обмін інформації задля існування такої інформації. Ці дії переслідують іншу мету, яка пов'язана із реалізацією прокурором своїх повноважень.

В. С. Цимбалюк для встановлення інформаційної правової природи суб'єктів інформаційного права застосував метод «теорії гіперсистем права» та пов'язав об'єктну ознаку суб'єктів інформаційної діяльності та інформаційної галузі. Наприклад, у мас-медіа-праві – це журналіст, репортер, видавець, видавництво, редактор, редакція; у науковій діяльності – науковець, дослідник, лаборант, науковий співробітник, аспірант, докторант та ін.; у освітній та просвітницькій діяльності: вихователь, педагог, методист ... [18, с. 32]. Продовжуючи логічну конструкцію, слід зробити висновок про те, що прокурор є суб'єктом інформаційної діяльності у сфері системи правосуддя, правоохорони та забезпечення законності в інформаційно-правовій державі.

Загалом інформаційно-діяльнісний аспект прокурора як суб'єкта інформаційного права можна визначити як ознаку, що характеризує наявність особливого виду професійної, нормативно-урегульованої діяльності зі створення, обміну, накопичення, обробки, пошуку, захисту, правового узаконення інформації, відомостей та даних, які необхідні прокурору для забезпечення виконання своїх повноважень. У системі видів інформаційної діяльності, запропонованих К. І. Беляковим¹, інформаційно-діяльнісний аспект прокурора належить до державницької діяльності.

Особливою ідентифікуючою ознакою прокурора як суб'єкта інформаційного права є вимога наявності інформаційної автономності, яку можна віднести до системоутворюючих елементів механізму забезпечення незалежності прокурорів та політичної нейтральності прокуратури як основоположних засад системи прокуратури, а також неможливості делегування інформаційних повноважень, які належать до функцій органів прокуратури і навпаки неможливість виконання іншої інформаційної роботи прокурорами, яка не належить до їх функцій. Коментуючи це, слід взяти до уваги положення Закону України «Про прокуратуру», який встановлює незалежне та політично неупереджене становище прокурора. Інформаційної автономності в конструктиві потребує наявність самостійного інформаційного поля, яке здатне до продукування незаангажованої, адекватної, об'єктивної інформації про систему та функціонування органів прокуратури.

Знову ж таки, проводячи паралелі із Законом України «Про прокуратуру», відзначаємо наявність ознаки прозорості інформаційного обігу та змісту інформаційної взаємодії.

Особливо вагомий публічний статус прокурора у суспільстві передбачає наявність своєрідного виду інформаційно-правової комунікації з адресатами інформаційної взаємодії. Мається на увазі, що соціальна цінність від інформаційного впливу прокурора проглядається не тільки на окремих громадян, осіб, їх об'єднання, а й на суспільство загалом, його інститути та міжнародні процеси. Слід погодитись із О. П. Свігличним, який говорить про важливість достовірності та «фактажу» інформації у соціумі. Вчений стверджує, що одну і ту саму інформацію ми можемо сприймати по-різному. По-перше, цінність інформації залежить від суб'єкта, який розповсюджує інформацію. По-друге, від суб'єкта, який сприймає інформацію. По-третє, важливим є питання способу та засобів розповсюдження інформації [13].

¹ Беляков К. І. виділяв інформаційну діяльність загального характеру, спеціальну, спеціалізовану та державну інформаційну діяльність [1, с. 68].

У нашому розмінні, якщо приватні особи як суб'єкти інформаційного права можуть використовувати засоби, що не заборонені законом, то прокурор як владна особа із особливим статусом в суспільстві повинен використовувати виключно засоби та інструменти, які дозволені законом і спрямовані на утвердження правової держави та інформатизації суспільства. Концентрація у розпорядженні прокурора великого обсягу інформації, яка охороняється законом, зобов'язує його до застосування заходів та засобів охорони інформації та даних, а також проведення інформаційно-аналітичної діяльності, що передбачає використання аналітичних методів обробки даних та інформації.

Отже, прокурор як суб'єкт інформаційного права – особа, яка, будучи наділена владними повноваженнями, засобами публічного впливу на волю інших суб'єктів інформаційного права та володіючи інформаційною правосуб'єктністю, реалізує інформаційну діяльність у сфері правоохорони та правосуддя з метою забезпечення законності, правопорядку, захисту прав, свобод та інтересів (у тому числі інформаційних) інших учасників суспільних відносин, а також публічного інтересу держави, в тому числі в інформаційній сфері.

Інформаційно-діяльнісний аспект прокурора як суб'єкта інформаційного права можна визначити як ознаку, що характеризує наявність особливого виду професійної, нормативно-урегульованої діяльності зі створення, обміну, накопичення, обробки, пошуку, захисту, правового узаконення інформації, відомостей та даних, які необхідні прокурору для забезпечення виконання своїх повноважень.

Список використаних джерел

1. Беляков К. І. Інформаційна діяльність: зміст та підходи до класифікації / К. І. Беляков // *Інформація і право*, № 1(4), 2012. – С. 63–69.
2. Висновок № 3 (2008). Роль прокуратури за межами сфери кримінального права / Консультативної ради європейських прокурорів, прийнятий ССРЕ на 3-му пленарному засіданні, (Страсбург, 15–17 жовтня 2008 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.gp.gov.ua/ua/cto.html?_m=publications&t=rec&id=101556.
3. Коваленко Л. П. Інформаційне право України: проблеми становлення та розвитку. – автореф. дис. на ... докт. юрид. наук за спец. 12.00.07р. / Л. П. Коваленко // *Націон. юрид. ун-тет ім. Я. Мудрого, Міністерство освіти і науки України*. – Харків, 2014. – 33 с.
4. Конституція України : Закон № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996. – № 30. – ст. 141. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page>.
5. Кормич Б. А. Інформаційне право: підруч. / Б. А. Кормич. – Харків : БУРВН і К., 2011. – 334 с.
6. Нестеренко І. В. Прокурор як суб'єкт відносин адміністративного судочинства України. Особливість його правового статусу у порівнянні з правовим статусом інших учасників процесу [Електронний ресурс] / І. В. Нестеренко // *Науковий вісник Ужгородського націон. ун-ту*, 2015. – № 35. Ч. II. Т. 2. – С. 158–162. – Режим доступу : [http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35\(2\)/part_2/42.pdf](http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35(2)/part_2/42.pdf).
7. Орлик Д. Участь прокурора в доказуванні під час досудового розслідування [Електронний ресурс] / Д. Орлик // *Часопис цивільного і кримінального судочинства* № 4(19), 2016. – С. 107–112. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe&Image_file_name=PDF/Chcks_2014_4_10.pdf.
8. Палюх А. І. Участь прокурора в доказуванні під час досудового розслідування. – автореф. дис. на ... канд. юрид. наук за спец. 12.00.09 р. [Електронний ресурс] / А. І. Палюх // *Націон. ун-т «Львівська політехніка»*, Львів, 2016 – 19 с. – Режим доступу : http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/34171/1/avt_Paluch.pdf.
9. Подоляка С. А. Участь прокурора у цивільних справах / С. А. Подоляка // *Наукові праці МАУП*, 2012. – № 4. – С. 142–147.
10. Подоляка С. Методологія дослідження прокуратури як суб'єкта адміністративного процесу [Електронний ресурс] / С. Подоляка // *Наше право*, 2016. – № 4. – С. 100. – Режим доступу : <http://nashepravo.unesco-socio.in.ua/>.
11. Політанський В. С. Принципи інформаційно-правових відносин / В. С. Політанський // *Часопис Київського університету права*, 2013. – № 1. – С. 55–60.
12. Про доступ до публічної інформації : Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2011, № 32. – Ст. 314. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

13. Світличний О. П. Суб'єкт владних повноважень як учасник інформаційних правовідносин [Електронний ресурс] / О. П. Світличний // *Мат. наук.-практ. Інтернет-конф. від 05.10.2017 р. – Секція № 2. – Режим доступу* : http://www.legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1617%3A070917-21&catid=192%3A2-102017&Itemid=238&lang=ru.
14. Скакун О. Ф. *Теорія держави і права* : підруч. / О. Ф. Скакун. – Харків : Консум, 2001. – 656 с.
15. Стасюк О. Адміністративно-правовий статус органів прокуратури України [Електронний ресурс] / О. Стасюк // *Наше право*, 2016. – № 1. – С. 66–72. – Режим доступу : <http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/>.
16. Термін «суб'єкт права» : відомості із електронної енциклопедії «Вікіпедія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0.
17. Термін «суб'єкт»: відомості із академічного тлумачного словника української мови (1970–1980) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/sub.jekt>.
18. Цимбалюк В. С. Суб'єкти інформаційного права та інформаційної діяльності [Електронний ресурс] / В. С. Цимбалюк // *Правова інформатика*, 2010. – № 3(27). – С. 29–32. Режим доступу : <http://ippi.org.ua/vs-timbalyuk-sub%D1%94kti-informatsiinogo-prava-ta-informatsiinoi-diyalnosti>.
19. Чечерський В. І. Конституційно-правовий статус органів прокуратури в Словаччині, Польщі, Чехії та Україні (порівняльно-правове дослідження) : автореф. на дис. на ... канд. юрид. наук за спеціальністю 12.00.02 р. / В. І. Чечерський // *Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України*, К., 2006. – 22 с.
20. Шевчук В. І. *Вступ прокурора у цивільний процес, ініційований іншими особами* / В. І. Шевчук // *Університетські наукові записки*. 2011 – № 4(40). – С.133–140.

References

1. Byelyakov, K.I., (2012). *Informatsiyna diyal'nist': zmist ta pidkhody do klasyfikatsiyi* [Information activities: content and approaches to classification]. *Informatsiya i pravo*, 1(4), 63-69. [in Ukrainian].
2. *Vysnovok № 3 (2008). Rol'prokuratury za mezhamy sfery kryminal'noho prava* [Conclusion №. 3 (2008). Role of the Public Prosecutor outside the scope of criminal law]. *Konsul'tatyvnoyi rady yevropeys'kykh prokuroriv, pryynyatyu SSRE na 3-mu plenarnomu zasidanni, Strasburh*. <https://www.gp.gov.ua>. Retrieved from https://www.gp.gov.ua/ua/cto.html?_m=publications&_t=rec&id=101556 [in Ukrainian].
3. Kovalenko, L. P. (2014). *Informatsiyne pravo Ukrayiny: problemy stanovlennya ta rozvytku*. [Information Law of Ukraine: Problems of Formation and Development]. Doctor's thesis. Kharkiv. [in Ukrainian].
4. *Konstytutsiya Ukrayiny* [Constitution of Ukraine]: *Zakon vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. <http://zakon2.rada.gov.ua>. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page> [in Ukrainian].
5. Kormych, B. A. (2011). *Informatsiyne pravo*. [Information Law.]. Kharkiv: BURUN i K. [in Ukrainian].
6. Nesterenko, I.V. (2015). *Prokuror yak subyekt vidnosyn administratyvnoho sudochynstva Ukrayiny. osoblyvist yoho pravovoho statusu u porivnyanni z pravovym statusom inshykh uchasykiv protsesu* [The prosecutor as the subject of administrative judicial proceedings of Ukraine. the peculiarity of his legal status in comparison with the legal status of other participants in the process]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu*. 35, 158-162, part II. Vol. 2. [http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35\(2\)/part_2/42.pdf](http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35(2)/part_2/42.pdf). Retrieved from [http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35\(2\)/part_2/42.pdf](http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.35(2)/part_2/42.pdf) [in Ukrainian].
7. Orlyk, D. (2016). *Uchast prokurora v dokazuvanni pid chas dosudovoho rozsliduvannya* [Participation of the prosecutor in proving during the pre-trial investigation]. *Chasopys tsyvilnoho i kryminal'noho sudochynstva*, 4(19), 107-112. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>. Retrieved from http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Image_file_name=PDF/Chcks_2014_4_10.pdf [in Ukrainian].
8. Palyukh, A. I. *Uchast prokurora v dokazuvanni pid chas dosudovoho rozsliduvannya* [Participation of the prosecutor in proving during the pre-trial investigation]. Candidate's thesis. <http://ena.lp.edu.ua>. Retrieved from http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/34171/1/avt_Paluch.pdf [in Ukrainian].
9. Podolyaka, S. A. (2012). *Uchast prokurora u tsyvil'nykh spravakh* [The Public Prosecutor's Participation in Civil Cases]. *Naukovi pratsi MAUP*, 4, 142-147 [in Ukrainian].
10. Podolyaka, S. (2016). *Metodolohiya doslidzhennya prokuratury yak sub"yekta administratyvnoho protsesu* [Methodology of the prosecutor's office as a subject of the administrative process]. *Nashe parvo*, 4, 100. <http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua>. Retrieved from <http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/> [in Ukrainian].

11. Politskiy, V. S. (2013). *Pryntsypy informatsiyno-pravovykh vidnosyn [Principles of information and legal relations]*. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*, 1, 55-60. [in Ukrainian].
12. *Zakon Ukrayiny vid Pro dostup do publichnoyi informatsiyi [Law of Ukraine On access to public information from 13.01.2011 № 2939-VI]*. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny - Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. <http://zakon3.rada.gov.ua>. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> [in Ukrainian].
13. Svitlychnyy, O.P. (2017). *Subyekt vladnykh povnovazhen yak uchasnyk informatsiynykh pravovidnosyn [Subject of authority as a participant in information legal relations]* *Materialy Naukovo-praktychnoyi Internet-konferentsiyi – The materials of scientific practical Internet conference*. <http://www.legalactivity.com.ua>. Retrieved from http://www.legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1617%3A070917-21&catid=192%3A2-102017&Itemid=238&lang=ru [in Ukrainian].
14. Skakun, O.F. (2001). *Teoriya derzhavy i prava [Theory of State and Law]*. Kharkiv: Konsum. [in Ukrainian].
15. Stasyuk, O. (2016). *Administratyvno-pravovyy status orhaniv prokuratury Ukrayiny [The administrative and legal status of the prosecutor's office of Ukraine]*. *Nashe parvo*, 1, 66-72. <http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua>. Retrieved from <http://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/> [in Ukrainian].
16. Termin «subyekt prava» [The term «subject of law»]: *vidomosti iz elektronnoyi entsyklopediyi «Wikipediya»*. <https://uk.wikipedia.org>. Retrieved from https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0 [in Ukrainian].
17. Termin «sub'yekt» [The term «subject of law»]: *vidomosti iz akademichnoho tlumachnoho slovnyka ukrayins'koyi movy (1970—1980)*. – [URL] : <http://sum.in.ua/s/sub.jekt> [in Ukrainian].
18. Tsybalyuk, V.S. (2010). *Subyekty informatsiynoho prava ta informatsiynoi diyalnosti [Subjects of information law and information activity]*. *Pravova informatyka*, 3(27), 29-32. <http://ippi.org.ua>. Retrieved from <http://ippi.org.ua/vs-tsybalyuk-sub%D1%94kti-informatsiinogo-prava-ta-informatsiinoi-diyalnosti> [in Ukrainian].
19. Checherskyi, V.I. (2006). *Konstitutsiyno-pravovyy status orhaniv prokuratury v Slovachchyni, Pol'shchi, Chekhiyi ta Ukrayini (porivnyal'no-pravove doslidzhennya)*. [The constitutional and legal status of the prosecutor's offices in Slovakia, Poland, the Czech Republic and Ukraine (comparative legal study)]. Doctor's thesis. Kyiv. [in Ukrainian].
20. Shevchuk, V.I. (2011). *Vstup prokurora u tsyvil'nyy protses, initsiyovanyy inshymy osobamy [The Prosecutor's Introduction to the Civil Procedure Initiated by Other Persons]*. *Universytet-s'ki naukovi zapysky*, 4(40), 133-140 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 19.09.2018.